

Cynthia Enloe: "COVID-19: Bir Virüse Karşı 'Savaşmak' Yapmamız Gereken Şey DEĞİLDİR"

Koronavirüs salgın “eğrisini düzleştirebilmek” için şehirlerin ve ülkelerin tümüyle kapandığı bu zor zamanlarda ne yapmamız gerektiği üzerine konuşurken, yanlış bir benzetmeyi seçme riskiyle karşı karşıyayız. Mevcut bir tehlike karşısında özel ve kamusal kaynakları seferber etmenin çekici fakat en aldatici benzetmesi, “savaş yürütmek”tir. Oysa buna direnmemiz gerekir.

Feminist araştırmacılardan, savaşın, birçok ülkede ve nesiller boyunca, cinsiyetçiliği, ırkçılığı, homofobiyi, otokrasiyi, gizliliği ve yabancı düşmanlığı körüklemekte olduğunu öğrendik. Bunların hiçbiri bir pandemiyi önleyemeyecektir. Asla güvenilir bilimi ve işlevsel tıbbi altyapıları desteklemeyecektir. Aramızda en kırılğan konumda bulunanları korumayacaktır. Hiçbirimizi güvende tutmayacaktır. Pandemi sonrası demokrasinin temelini atmayacaktır.

Bununla birlikte, “savaş yürütmek” çok cazip bir benzetmedir, çünkü birçoğumuz ve birçok kültürel ve politik liderimiz kendi savaşlarını ve bu savaşlar hakkında hatırlamamızı istediklerini cımbızlarlar.

Bugün Koronavirüs konusunda endişeli olan birçok Amerikalı, İkinci Dünya Savaşı'nı yaşamamıştır. Sözde “İyi Savaş”ı, “toz pembe” savaş yürütme adına kurtarıcı bir benzetme haline getiren belki de budur. İkinci Dünya Savaşı, okullarda, filmlerde ve resmî törenlerde “tüm Amerikalıların bir araya geldiği” ve “herkesin fedakarlıkta bulunduğu” bir dönem olarak anlatılır. Bize “ortak bir amaç” veren şey savaştı. Hepimiz “oğullarımızı” destekledik. “Ortak bir düşman” ile karşı karşıya kaldık. Düşman tartışmasız “kötü” idi. İç cephede, “asker Joe” ve “perçin yerleştiren Rosie” (İkinci Dünya Savaşında ABD tarafından propaganda amaçlı kullanılan ikonik bir isim) örnek vatandaşlardı. Amerikalılar bu savaşı, “dünyanın kurtarıcıları” olarak dünya hafıza pastasına krema olarak sürdüler.

Anti-militarist feministler olarak, Koronavirüs'ün sebep olduğu ciddi küresel ve yerel meydan okumalara en iyi şekilde nasıl yanıt verebileceğimizi düşünürken, sosyal adaleti, toplumsal cinsiyet eşitliğini ve sürdürülebilir barışı geliştiren yaklaşımları inşa etmeye çalışıyoruz. İlham verici bu üç ilkenin, savaşmanın tam zıttı olduğunu hayal edebiliriz. Ancak İkinci Dünya Savaşı'nı duygusal ve seçici bir şekilde hatırlayan birçok Amerikalıya göre, söz konusu üç ilke, en sevilen bu savaş döneminde de desteklenmişti. Amerikalıların İkinci Dünya Savaşı'nın romantikleştirilmiş versiyonu, savaşın “insanları bir araya getirdiği”, “herkesin kendi üzerine düşeni yerine getirdiği” ve “barışın kazanıldığı” bir versiyondur. GI Joe üniversiteye gitmiş ve hayalindeki evi satın almıştır. Rosie çocuk bakımı ve makul bir maaş almıştır, geçici olarak.

Başka bir deyişle, feministler savaşmayı ve feminist barışı inşa etmeyi birbirine zıt durumlar olarak görürken, aramızda en fazla militarize olanlar, “iyi savaşı” sürdürmenin, barışı kazanmak adına dayanışmanın, adaletin ve kadınlar için genişletilmiş fırsatların desteklenmesi olduğunu düşüneceklerdir.

Pek çok ülkede olduğu gibi, cımbızlanmış savaş anılarının “toz pembe” tablosu, söz konusu savaşla ilgili hangi deneyimlerin hatırlanacağına dair bir seçime bağlıdır. Örneğin, bugün hızla yayılan Koronavirüs'e karşı “İkinci Dünya Savaşı tipi bir savaş” yürütebileceğimizi duygulu biçimde hayal eden Amerikalılar, 1940'ların savaş zamanında yasalara saygılı Japonya asıllı Amerikalıların tutuklanmalarını unutmuş olmanın rahatlığını yaşıyorlar. ABD ordusu ve Donanması'nın rütbelerinin sevgiyle hatırlanan İyi Savaş esnasında ırksal olarak ayrılmış olduğunu anımsamak da aynı şekilde rahatsız edici görünüyor.

Blanche Weisen Cook, Mary Louise Roberts, Brenda Moore, Jeanne Wakatsuki Houston, Maureen Honey ve Alison Bernstein gibi Amerikalı feminist tarihçiler, son kırk yıldır “kollektif gözlüklerimizdeki” toz pembe tonu silmek adına özenli araştırmalar gerçekleştirdiler. Bu araştırmacılar, Amerikalıların sözde “İyi Savaş”ı, fuhuşu teşvik ederek, ırkçı, homofobik ve anti-semitik uygulamaları dayatarak ve kadınlara sahte vaatlerde bulunarak sürdürmüş olduklarını ortaya koydular.

Günümüzde, hızla yayılan bir hastalığa karşı makbul bir strateji olarak “İkinci Dünya Savaşı tipi bir savaş” yürütme, ancak feminist tarihçilerin bulgularını kasten görmezden gelerek ve onların herhangi

bir kolektif sivil çabayı “savaşa” dönüştürmenin gerçek maliyetlerine dair bize öğrettikleri önemli siyasi dersleri özümsemeyi reddederek tasavvur edilebilir. Bugün toplumu etkin, kapsayıcı, adil ve sürdürülebilir bir halk sağlığı konusunda seferber edebilmek için feminist savaş tarihçilerinin sunduğu dersleri öğrenmemiz ve “toz pembeleştirilmiş” militarizasyonun baştan çıkarıcı cazibesine direnmemiz gerekir.

* Makalenin “COVID-19: “Waging War” Against a Virus is NOT What We Need to Be Doing” başlıklı orijinal haline, [şuradan](#) erişebilirsiniz.

* Makalenin Japonca versiyonu için [tıklayınız.](#)

Makalenin İspanyolca versiyonu için [tıklayınız.](#)